

PROJECT
ART and HEALTH

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ

Foundation of Thracian Art & Tradition

Xanthi's Hospital

Berghof production

Ίδρυμα Θρακικής Τέχνης & Παράδοσης

Γενικό Νοσοκομείο Ξάνθης

Berghof production

Τέχνη για Υγεία

Η θεραπεία δεν κατορθώνεται μόνο με την ιατρική.

Δεν είναι μόνο η θεραπεία που σε γιατρεύει
αλλά όλα αυτά που περικλείουν
το ανθρώπινο άγγιγμα.

Michele Angelo Petrone

(<http://www.nnah.org.uk/articles/040303.php>)

Από τότε που η τέχνη καθιερώθηκε στην περιοχή της φυσικής και ψυχικής υγείας, κερδίζει συνεχώς αναγνώριση για το βασικό, θετικό και ενθαρρυντικό της ρόλο.

Έργα τέχνης «art therapy» και προγράμματα τέχνης έχουν εφαρμοστεί ιδιαίτερα τις δύο τελευταίες δεκαετίες σε νοσοκομειακούς χώρους, τα αποτελέσματα των οποίων υπήρξαν εξαιρετικά θετικά.

Πιο συγκεκριμένα, προγράμματα τέχνης έχουν εφαρμοστεί σε νοσοκομεία, δημόσια και ιδιωτικά, κλινικές και άλλους χώρους υγείας. (The National Network for the Arts in Health (NNAH, 2005, βλ. <http://www.nnah.org.uk/>).

Επίσης έχουν εφαρμοστεί σε κοινοτικούς χώρους, προβάλλοντας μηνύματα που προάγουν την υγεία της κοινότητας και αντιμετωπίζουν επίκαιρα θέματα υγείας. (π.χ. εφηβική εγκυμοσύνη) (NNA, 2005).

Η τέχνη, όπως έχει αποδειχθεί, μπορεί να μειώσει το φόβο και την απομόνωση που **ιώθουν** οι ασθενείς με σοβαρά προβλήματα υγείας. **Επιπλέον**, βελτιώνει την επικοινωνία και **αλληλοκατανόηση** στο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό.

Art for Health

'Healing is not brought about just by medicine. It's not just treatment which cures you but all that encompasses the human touch'

Michele Angelo Petrone

(<http://www.nnah.org.uk/articles/040303.php>)

Since its establishment within the area of mental and physical health, art, is constantly gaining recognition for the positive, stimulating and essential role it has in all aspects of health.

Art works, art therapy and art projects have been implemented in hospital settings, and in the last two decades especially, the results have been exceptionally beneficial.

Specifically, Arts have been employed in Healthcare settings, such as hospitals, both public and private, surgeries, walk-in centres and day care (The National Network for the Arts in Health (NNAH, 2005, see <http://www.nnah.org.uk/>).

In addition arts have been implemented in community settings, promoting messages that enhance community health and deal with current health issues and problems (e.g. teenage pregnancy, NNAH, 2005).

Art can reduce fear and isolation for people with serious illnesses, and improve understanding and communication for health professionals (MAP Foundation).

Εξάλλου, η θετική επιρροή της τέχνης στα νοσοκομεία είναι εμφανής όχι μόνο για τους ασθενείς και το **ιατρικό - νοσηλευτικό προσωπικό**, αλλά **επεκτείνεται στους επισκέπτες και σε οποιονδήποτε εισέρχεται σε χώρο υγείας** (βλ. www.nnah.org.uk, 2005).

Το κέντρο έρευνας υγείας και τέχνης (HARC) διεξάγει έρευνα, παράγει εκδοτικό έργο, εκπαιδεύει και δημιουργεί απασχόληση σε τοπικούς καλλιτέχνες. Αναλύει και διευρύνει τη σχέση μεταξύ τέχνης – πολιτισμού και υγείας.

Ήδη στο Ηνωμένο Βασίλειο υπάρχουν πολλά προγράμματα τέχνης (π.χ. Art in Hospital) που έχουν επηρεάσει καίρια κοινωνικές, εκπαιδευτικές και ιατρικές ανάγκες. Αν και δεν υπάρχουν καθιερωμένες διαδικασίες και αρχές, γίνονται κινήσεις για τη δημιουργία σχετικών πρωτοκόλλων. Για παράδειγμα, η έρευνα του NHS (Εθνικό Σύστημα Υγείας) «of good practice in community-based arts projects and initiatives which impact on health and wellbeing» ερευνά την επιρροή που έχουν οι τέχνες στην υγεία και έχει δημιουργήσει αξιολογικά κριτήρια για την εκτίμησης αυτής της επιρροής.

Η συμμετοχή της τέχνης στην Ιατρική εκπαίδευση, εξάσκηση και θεραπεία μέσω της τέχνης (art therapy) έχει επίσημα αναγνωριστεί από το Βρετανικό Υπουργείο Υγείας Επίσης, το κολέγιο **Ταρούμα** παρέχει ανάλογο πτυχίο σε αυτό το χώρο (*Certificate in Art of Health «Anthroposophical Studies»*). Το πτυχίο αυτό δίνει δυνατότητες επαγγελματικής εξέλιξης στο χώρο της υγείας.

Οι θετικές επιρροές της Τέχνης στην Υγεία έχουν μελετηθεί, ερευνηθεί και αποδειχτεί. Το γεγονός **ότι η τέχνη δεν είναι** θετική επιστήμη, θα δημιουργεί πάντα σκεπτικισμό ανάμεσα σε κάποιους ακαδημαϊκούς κύκλους και στην παραδοσιακή κλασική ιατρική. Παρόλα αυτά, δεν υπάρχει σχεδόν καμία αμφισβήτηση όσον αφορά στην ανάγκη να φέρουμε κοντά την τέχνη με την υγεία. Η κοινωνία της Υγείας θα πρέπει να εκμεταλλευτεί τα ποικίλα προγράμματα υγείας και να ενισχύσει την εφαρμογή τους.

The positive impact of arts in hospital settings is apparent, not only to the patients themselves, but also visitors, doctors and other staff, and whoever enters the premises (see www.nnah.org.uk, 2005).

The [Health and Arts Research Centre \(HARC\)](http://www.nnah.org.uk) is an organization that researches, publishes, trains and creates employment for local artists exploring and expanding the relationship between arts, culture and well-being.

There are many art projects (e.g. Art in Hospitals) in the United Kingdom that have impacted on social, educational and health needs. Although there are no established processes and principles in this area, there are actions taken towards protocols being established. For example, the NHS “review of good practice in community-based arts projects and initiatives which impact on health and wellbeing” examines the impact that the arts have on health and has produced a set of evaluative criteria, to review these practices.

Arts in medical education and practice and Arts Therapy has been officially recognised by the Department of Health. Furthermore, Taruma college offers courses in this area: *Certificate in Art of Health (Anthroposophical Studies)*. This is an art-based foundation course in holistic health, which can be recognised as professional development within employment in educational, therapy and health settings.

The positive impact of arts on health has been studied, examined and proven. The fact that art is not a hard science, will always create scepticism among some scholars and traditional health practitioners. Nevertheless, there is hardly any room for uncertainty or doubt of the need to bring together arts and health. The health community should take advantage of the various art projects and reinforce their implementation.

ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ

Γενικό Νοσοκομείο Ξάνθης

Η σχέση μεταξύ της τέχνης και της ψυχικής υγείας είναι πλέον αποδεδειγμένη διεθνώς και οι παρεμβάσεις της τέχνης στους νοσοκομειακούς χώρους έχουν ήδη πολύ θετικά αποτελέσματα στον τομέα της νοσοκομειακής περίθαλψης. Αυτό φαίνεται και από το γεγονός ότι πολλές χώρες – ανάμεσά τους η Αγγλία, οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Γαλλία και η Ιαπωνία – έχουν συμπεριλάβει προγράμματα τέχνης σε χώρους περίθαλψης, τα οποία υποστηρίζονται από κυβερνητικές επιχορηγήσεις.

Μέσα στο πλαίσιο αυτό και με στόχο την προώθηση και την προαγωγή της τέχνης στα νοσοκομεία, το Γενικό Νοσοκομείο Ξάνθης και η Ακαδημία Θρακικής Τέχνης και Παράδοσης πραγματοποίησαν το πρόγραμμα ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ και ήδη οι ασθενείς, οι επισκέπτες αλλά και το νοσηλευτικό προσωπικό απολαμβάνουν τα αποτελέσματα αυτού του έργου.

Η οργάνωση των εργασιών συμπεριέλαβε 4 στάδια και ακολούθησε τις εξής φάσεις:

Κατ' αρχήν συγκροτήθηκε η οργανωτική ομάδα και η ομάδα των καλλιτεχνών, αποτελούμενη από Έλληνες καθώς και καλλιτέχνες άλλων βαλκανικών χωρών. Στη συνέχεια η οργανωτική ομάδα ασχολήθηκε με την έρευνα και μελέτη αντιστοιχών προγραμμάτων σε άλλες χώρες

καθώς και στην Ελλάδα. Ακολούθησαν οι επαφές με τη διεύθυνση του νοσοκομείου και με τους υπεύθυνους του νοσηλευτικού προσωπικού και του τεχνικού τμήματος του Νοσοκομείου Ξάνθης. Μετά από αυτές τις επαφές η οργανωτική ομάδα ετοίμασε τους φακέλους για την ενημέρωση και το συντονισμό των δράσεων των καλλιτεχνών και των βοηθών τους.

Στην επόμενη φάση η ομάδα των καλλιτεχνών επισκέφτηκε την Ξάνθη και το Νοσοκομείο προκειμένου να ενημερωθεί και γίνει η ανάθεση των εργασιών. Σε συνεννόηση με τους υπεύθυνους του Νοσοκομείου συναποφασίστηκε να ληφθούν υπόψη η λειτουργικότητα και η υγιεινή του χώρου, οι ανάγκες των ασθενών και πολιτισμικοί παράγοντες της περιοχής. Με βάση αυτές τις παραμέτρους εντοπίστηκαν οι διατιθέμενοι χώροι, καθορίστηκε ο αριθμός, το είδος των έργων και των υλικών και άλλες τεχνικές λεπτομέρειες.

Μετά την ενημέρωση αυτή και τον καθορισμό του πλαισίου δράσης οι καλλιτέχνες εργάστηκαν ενημερώνοντας παράλληλα την οργανωτική ομάδα. Μέσω του διαδικτύου υπήρξε διάλογος ανάμεσα στην οργανωτική ομάδα και τους καλλιτέχνες ώστε με τις αναγκαίες υποδείξεις, διορθώσεις, επαναπροσδιορισμό προτάσεων κτλ. να οδηγηθούμε στην τελική κατάθεση των προτάσεων και την αξιολόγησή τους.

Η τελική φάση ολοκλήρωσης των έργων πραγματοποιήθηκε στο εικαστικό εργαστήριο της Ακαδημίας και στη συνέχεια ακολούθησε η εγκατάσταση των έργων στους επιλεγμένους χώρους του Νοσοκομείου.

Τελικό στάδιο ήταν η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του προγράμματος. Κατά το διάστημα αυτό η οργανωτική ομάδα έλαβε υπόψη και αξιοποίησε τις γνώμες, τις παρατηρήσεις και υποδείξεις των υπευθύνων του Νοσοκομείου και άλλων ειδημόνων. Σήμερα το έργο έχει παραδοθεί στο κοινό της περιοχής.

Αθανάσιος Σπηλιόπουλος
Υπεύθυνος προγράμματος Τέχνη & Υγεία
Ζωγράφος Σχολής Καλών Τεχνών Φλωρεντίας
(Μεταπτυχιακό στο LEHMAN COLLEGE OF
N.Y. USA)

London. Saint George Hospital

Συζητήσεις με τους γιατρούς

Ξενάγηση & ενημέρωση στο Saint George Hospital.

*επίσκεψη καλλιτεχνών στο Γενικό Νοσοκομείο
Εάνθης*

Γενικό Νοσοκομείο Εάνθης

Συζητήσεις με το νοσηλευτικό προσωπικό

Συζητήσεις με τη Διοίκηση

*Συζητήσεις με το νοσηλευτικό προσωπικό,
καταγραφεί στοιχεία*

*Συζητήσεις με το τεχνικό προσωπικό και
καταγραφή χαρακτηριστικών*

*Εγκατάσταση έργων, Αμφιθέατρο «Μάνος
Χατζιδάκης»*

*Εισήγηση για την ιστορία και τα
χαρακτηριστικά του Νομού.*

*Εγκατάσταση έργων «Ξάνθη, Θησαυρός της
Θράκης»*

*ζωγραφική, στο εικαστικό εργαστήριο του
Ιδρύματος*

Διάδρομος εξωτερικών ιατρείων

*γλυπτική, στο εικαστικό εργαστήριο του
Ιδρύματος*

Αναμονή, σε γνώριμα τοπία.

**ΑΡΘΡΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΣΤΑ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
(Περίληψη των άρθρων.)**

Το άρθρο, με τίτλο **‘Μία πολιτιστική αλλαγή’**, αναφέρεται στα θέματα που παρουσιάστηκαν στο συνέδριο που πήρε μέρος στο Strasbourg της Γαλλίας, το οποίο αναφέρθηκε σε μεθόδους που φέρνουν κοντά επιστήμονες του ιατρικού χώρου και του χώρου της τέχνης. Το συνέδριο αναφέρθηκε επίσης στη σημασία που έχουν για τους ασθενείς οι παρεμβάσεις τέχνης. Parker, J. (2001). A Cultural Change. Hospital Development, Vol.32, issue 3.

Το άρθρο, με τίτλο **‘Η όλη ιδέα’**, αναλύει το σχέδιο στο Ομοιοπαθητικό νοσοκομείο της Γλασκόβης, σε διάφορες θεραπευτικές μονάδες και δίνει πληροφορίες για συνδυαστικά στοιχεία τέχνης και πως αυτά μπορούν να ωφελήσουν νοσοκομειακούς χώρους.

Scher, P. (1999). The Whole Idea. Hospital Development, Vol.33 issue 9.

Το άρθρο, με τίτλο **‘Προσωπικές επιδράσεις’**, αναφέρει τις εξελίξεις της έρευνας στα θεραπευτικά οφέλη της τέχνης. Cooper, G. (2000). Personal Effects. Hospital Development, Vol.31, issue 3.

Το άρθρο, με τίτλο **‘Φέρνοντας τη τέχνη στα νοσοκομεία’**, αναφέρεται στη δουλειά του John Feight, διευθυντή του Ιδρύματος για Νοσοκομειακή τέχνη.

Bringing Art to Hospitals (1991). American Artist, Vol.55, issue 589.

Το παρακάτω άρθρο, με τίτλο **‘τέχνη και ψυχή’**, αναφέρει πως οι πνευματικές ανάγκες ασθενών έχουν διευθετηθεί από ανθρώπους της τέχνης.

Cromie, H. (1997). Art and Soul. Hospital Development, Vol.28 issue9.

Το άρθρο, με τίτλο **‘Νοσοκομειακές δουλειές τέχνης’**, αναφέρεται στην εισχώρηση της τέχνης στα νοσοκομεία της Μεγάλης Βρετανίας.

Parker, J. (1996). Hospital Art Works. Hospital Development, Vol.27 issue10.

Το άρθρο, με τίτλο **‘Πίνακες στα νοσοκομεία’**, αποκαλύπτει ότι πολλοί από τους πίνακες στα νοσοκομεία της Αγγλίας είναι δανεισμένα από φιλοκερδής οργανισμούς.

Paintings in Hospitals (1990). Lancet, Vol.336, issue 8730.

Το άρθρο, με τίτλο **‘καλλιτεχνική άδεια’**, κάνει αναφορά στο λόγο που δόθηκε από τη Patrice Marie, του Γαλλικού Υπουργείου Πολιτισμού, σχετικά με το σχεδιασμό χώρων υγείας, καθώς επίσης και την κατανομή χρηματικών ποσών για τέτοιους σκοπούς.

Artistic Licence. (1998). Hospital Development, Vol.29 issue 6.

Το άρθρο, με τίτλο **‘Παίρνοντας καταφύγιο στη φύση’**, συζητά πως η καλλιτέχνης Amanda Townsend ανανέωσε δύο νοσοκομειακά άσυλα χρησιμοποιώντας εικόνες από τη φύση.

Taking Refuge in Nature. (2001). Hospital Development, Vol.32 Issue 3.

Το άρθρο, με τίτλο **‘Μοντέλο των καλλιτεχνών’**, αναφέρεται στο πρόγραμμα τέχνης στο νοσοκομείο του Μπέλφαστ για άρρωστα παιδιά.

Cole, J. (1999). Artists’ Model. Hospital Development, Vol.30 Issue 9.

Το άρθρο, με τίτλο **‘Πρέπει να έχουν τέχνη’**, αναφέρει την κίνηση που γίνεται από τα νοσοκομεία να συμπεριλαμβάνουν τέχνη στα δωμάτια αναμονής, και φέρνει ως παράδειγμα τη συλλογή του Cedars-Sinai Medical Center στο Λος Άντζελες, πως άρχισε η συλλογή και σχόλια από ειδικούς.

Sinkman, R. (1997). They’ve Gotta Have Art. Modern Healthcare, Vol.27, issue 45.

Το άρθρο, με τίτλο **`Θεραπεία με χρώματα`**, περιγράφει πως ένας ειδικός της τέχνης στο νοσοκομείο του Gloucestershire, ωφέλησε το εσωτερικό του νοσοκομείου.

Greer, A. (1999). *Colour Therapy. Hospital Development, Vol.30 Issue 8.*

Το άρθρο, με τίτλο **`Αφήστε με να περάσω – Είμαι ένας εξασκητής της τέχνης`**, αναφέρεται στο Arts World Symposium που πραγματοποιήθηκε στο Μάντσεστερ της Αγγλίας το 1999. Αναφέρθηκε κυρίως σε μεθόδους έρευνας και οδηγίες για τη σωστή χρήση της τέχνης στα νοσοκομεία, που αναπτύχθηκαν στη Σουηδία.

Colin, M. (1999). *Let Me Through –I'm an arts practitioner. Lancet Vol.353, issue 9162.*

Το άρθρο, με τίτλο **`Αλλάζοντας τον πολιτισμό σας`**, περιγράφει τις δυσκολίες που παρουσιάζονται καθώς και τα οφέλη της εισαγωγής της τέχνης στα νοσοκομεία. Σε μια εποχή γρήγορης τεχνολογικής εξέλιξης και ανάπτυξης των οργανισμών, πολλοί έχουν αναγνωρίσει τις θετικές πρόσφορες της τέχνης.

Douglas, C. (2000). *Changing your culture. Hospital Development, Vol.31 Issue 3.*

Το άρθρο, με τίτλο **`Νοσοκομεία με ανθρώπινο άγγιγμα`**, αναφέρεται στην Planetree κίνηση που μεταμόρφωσε περισσότερα από 20 νοσοκομεία στην Αμερική, από απρόσωπες πτέρυγες σε ανθρωπιστικά κέντρα υγείας. Σε ένα τέτοιο σχέδιο ανάπτυξης όλοι, γιατροί, νοσοκόμοι και όλοι οι υπάλληλοι συνεργάζονται για ένα αποτέλεσμα που θα ωφελήσει όλους.

Schwade, S., Rao, L. (1994). *Hospitals With the Human Touch. Prevention, Vol. 46, issue 12.*

Το άρθρο, με τίτλο **`Εικόνες Υγείας`**, Περιγράφει μια φωτογραφική έκθεση που πήρε μέρος στο νοσοκομείο Homerton του Λονδίνου.

Yamey, G. (2001). *Pictures of Health. British Medical Journal, Vol.322, issue 7282.*

Το άρθρο, με τίτλο **`Προσωπική Θέαση`**, περιγράφει τη δουλειά ενός συνόλου ατόμων στο Cumberland Infirmary στο Carlisle της Αγγλίας, και αναλύει τη δουλειά των υπεύθυνων τέχνης του νοσοκομείου.

Sher, P. (2001). *Private View. Hospital Development, Vol.32 Issue 3.*

Το άρθρο, με τίτλο **`Τέχνη για την Ψυχική Υγεία`**, αναφέρει ότι το βιβλιαράκι με τίτλο **`Τέχνη στα νοσοκομεία ψυχικής υγείας`** είναι μια απόδειξη ότι τα προγράμματα τέχνης σε νοσοκομεία μπορούν να βοηθήσουν στην ανάρρωση νοητικά άρρωστων ανθρώπων.

Art for Mental Health. *Lancet Vol. 338, issue 8780.*

Το άρθρο, με τίτλο **`Αξιολογώντας αντιδράσεις στην τέχνη`**, παρουσιάζει μια έρευνα που πραγματοποιήθηκε στο νοσοκομείο Exeter της Αγγλίας. Η έρευνα έδειξε τις αντιδράσεις εργαζομένων και ασθενών, καθώς επίσης ποιο είδος τέχνης προτιμούν οι άνθρωποι στα νοσοκομεία και ποιο είδος είναι το πιο σχετικό.

Nicoll, S. (2000). *Evaluating Responses to Art. Hospital Development, Vol.31 Issue 7.*

Το άρθρο, με τίτλο **`Χώρος Τέχνης`**, αναφέρεται στη πτέρυγα ατυχημάτων και επειγόντων περιστατικών για παιδιά στο Manchester Royal Infirmary. Περιγράφει το σχέδιο και την τέχνη και πως αυτά περιορίζονται από το συγκεκριμένο χώρο. Επίσης αναφέρει τις επιπτώσεις σε ασθενείς και εργαζόμενους.

Chapman B., Morton, R. (2001). *Art Space. Hospital Development, Vol.32 Issue 1.*

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Αθανάσιος Σπηλιόπουλος
Ζωγράφος Σχολής Καλών Τεχνών
Φλωρεντίας (Μεταπτυχιακό στο LEHMAN
COLLEGE OF N.Y. USA)

Δέσποινα Ξανθοπούλου
Κοινωνική Ψυχολόγος, BSC, MSC
Κοινωνική Ψυχολογία London Scholl Of
Economics

Κλειώ Δημητροπούλου
Κοινωνική Ανθρωπολόγος Πανεπιστήμιου
Αιγαίου

Ιωάννης Μενεσίδης
Ιατρός- Ζωγράφος

Απόστολος Ιατρίδης
Ηλεκτρολόγος –Μηχανικός,
Προϊστάμενος Τεχνικών Υπηρεσιών Γ.Ν.
Ξάνθης

Πασχάλης Ξανθόπουλος
Σύμβουλος Επιχειρήσεων, Σκηνοθέτης,
Διευθυντής Ιδρύματος Θρακικής Τέχνης &
Παράδοσης

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Μουσόπουλος Αθανάσιος φιλόλογος –
συγγραφέας, (Ιστορία και πολιτισμός
Ξάνθης – Θράκης)

Δέσποινα Ξανθοπούλου Κοινωνική
Ψυχολόγος, BSC, MSC Κοινωνική
Ψυχολογία London Scholl Of Economics,
(Τέχνη & υγεία, παρόμοιες δράσεις στο
Εξωτερικό)

Κλειώ Δημητροπούλου Κοινωνική
Ανθρωπολόγος, (Το εργασιακό του
περιβάλλον και η παρεμβάσεις σ' αυτό)

Αθανάσιος Σπηλιόπουλος, Ζωγράφος,
υπεύθυνος εκπαιδευτικών προγραμμάτων
ΙΘΤΠ, (Τέχνη & επιδράσεις στον
άνθρωπο)

Ιωάννης Μενεσίδης Πνευμονολόγος
ζωγράφος & - Απόστολος Ιατρίδης
υπεύθυνος τεχνικών υπηρεσιών
Νοσοκομείου Ξάνθης, (Ο ασθενής, ο
επισκέπτης και το προσωπικό του
Νοσοκομείου Ξάνθης. Περιορισμοί και
ζητούμενα από το project)

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
Εικαστικό Εργαστήριο Ιδρύματος
Θρακικής Τέχνης & Παράδοσης
Zoom Art Group

Ζωγράφοι

Αθανάσιος Σπηλιόπουλος - Goce
Nanevski - Αλέξανδρος Δημητριάδης -
Ιωάννης Μενεσίδης - Ιωάννης Κοντοβός -
Μαρία Μπαρμπαντιροπούλου - Χριστίνα
Κάβουρα - Ελένη Φωκίωνος - Ελένη
Λακιώτη - Mile Gevgelija

Γλύπτες

Αντώνης Κουτσούμπας
Petar- Alexander Sokolov

Φωτογράφοι

Χρήστος Χριστοδούλου - Νικόλαος
Μανωλίδης -
Χρήστος Χονδροματίδης - Χρόνης
Ζαροτιάδης - Χρήστος Πάντσογλου -
Νίκος Κόκκας - Βασιλική Ζωγραφάκη -
Αναστασία Τσιρπινάκη - Γεώργιος
Νέστος - Ιωάννης Μπούρας - Ιωάννης
Ζαμίδης - Δημήτριος Κούκλας

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ

PROJECT
ART and HEALTH

Workshop

Ίδρυμα Θρακικής Τέχνης & Παράδοσης
Γενικό Νοσοκομείο Ξάνθης
Berghof production

Foundation of Thracian Art & Tradition
Xanthi's Hospital
Berghof production